

Notatka z zajęć 7 stycznia 2013 r.

Czarne okręty Joe Alexa, cz. I

(Michał Mizera)

Notatkę sporządziła Maria Kruhlak.

1. W nawiązaniu do zajęć z 12 i 19 listopada 2012 r.:

Irezyona. Klechdy attyckie Tadeusza Zielińskiego

Irezyona:

- ◆ pieśń śpiewana z okazji zbierania plonów;
 - ◆ gałązka oliwna przetykana wełną, owocami i innymi darami ziemi;
 - ◆ imię dziewczyny w klechdzie *Kamienny Łan*;
 - ◆ wieniec pogrzebowy.
- Wybrane źródła antyczne, w których użyte zostało słowo *eiresione*:
- ◆ Arystofanes *Rycerze*;
 - ◆ Plutarch *Żywot Tezeusza*.
- Znak graficzny zakładu wydawniczego Jakuba Morkowicza:
- ◆ do obejrzenia pod linkiem:
http://www.biblioteka.wieliczka.eu/pl/15313/84579/Szare_eminencje_naszej_biblioteki.html (dostęp 09.01.2013);
 - ◆ kłosek zboża – symbol Demeter (krąg metaforyki przywołującej na myśl bogactwo, pokój, dobrobyt, etc.);
 - ◆ wydawnictwo „z misją”;
 - ◆ Hanna Morkowicz-Olczakowa opisała działalność swojego ojca, Jakuba, w książce pt. *Pod znakiem kłoska* (1962).

2. Antyk jako źródło motywów dla powieści awanturczo-przygodowej:

Czarne okręty Joe Alex (Maciej Słomczyński)

- Maciej Słomczyński:
 - ur. 10 kwietnia 1920 r. w Warszawie – zm. 20 marca 1998 r. w Krakowie;
 - posługiwał się pseudonimami:
 - Joe Alex – pisząc powieści sensacyjne i kryminalne,
 - Kazimierz Kwaśniewski – pisząc powieści milicyjne;
 - autor scenariuszy filmowych i teatralnych;
 - tłumacz z języka angielskiego:
 - jako jedyny do tej pory przetłumaczył wszystkie dzieła Williama Szekspira,
 - po fali tłumaczeń szekspirowskich na zamówienie teatru przetłumaczył także *Oresteję* i *Medeę* (z języka angielskiego),
 - o Zygmunt Hübner, w 1982 roku wystawiając *Oresteję*, wybrał tłumaczenie właśnie Macieja Słomczyńskiego, chociaż inne dostępne przekłady uważane są za lepsze,
 - wśród utworów, które przetłumaczył, znajdują się dzieła m.in. Jamesa Joyce’a (*Ulisses*), Johna Milтона (*Raj utracony*), Lewisa Carrolla (*Alicja w krainie czarów*), Williama Blake’a (*Czterej Zoa*).
- Zaczęliśmy dyskusję na temat *Czarnych okrętów* oraz motywu czarnych okrętów w kulturze i literaturze popularnej.
 - Czym są czarne okręty? Chodzi o rodzaj drewna wykorzystanego przy ich budowie? Może czarne okręty to te z czarnymi żaglami? A może chodzi o coś innego, np. ich funkcję (czarny okręt = okręt wojenny)?
 - Nawiązanie do innych historii?
 - wojna trojańska (katalog okrętów w *Iliadzie*);
 - powrót Tezeusza z Krety.

Na następne zajęcia sprawdzamy:

- ❖ Jak funkcjonuje termin „czarne okręty” w kulturze i literaturze popularnej?
 - por. *Czarne okręty pod Troję* Rosemary Sutcliff.
- ❖ Czarne okręty w *Iliadzie*: do kogo należą, jakie są, czy wszystkie są takie same?
- ❖ Czy można dopatrzeć się w tekście Macieja Słomczyńskiego jakiegoś nawiązania do sytuacji i realiów w ówczesnej Polsce?